

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává

POKROK ZÁPADU

a místní vydání

v Crete pro Baltus okres, Neb., ve
dehuyler a Clarksons pro Colfax okres,
Neb., ve Wilsona Kansas, pro stát Kan-
sas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát
Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn.,
pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D.,
pro státy South a North Dakota.

Předplatné:

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu
\$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilký peněžní děje se pomocí pe-
něžních poukázek (Money Orders), ex-
pressních poukázek (Express Money
Orders), bankovních poukázek (Bank
Draft), anebo v registrovaném dopise

Oznamujeme-li své přání, udejte
starou i novou adresu.

Dopisy z kruhů četnářstva ochotně
uveřejňujeme. Musí být slušné, psané
bez úmyslu někomu osobně pokřiviti a
poděpsány plným jménem, ať již má
být v redakci utajeno, anebo s dopi-
sem uveřejněno.

CHIRURGIE VE VALCE.

Jest jedno umění, které válkou
velice získalo, totiž chirurgie. Na
první pohled zdá se paradoxní, že
by právě některý obor umění lé-
karského byl obohacen válkou,
která představuje nezhoubnější
formu činnosti lidské. Ale para-
doxon zmizí, uvážíme-li, že válka
způsobuje veliký počet případů
chirurgických nálezů, umožňuje
bezprostřední řešení mnohých
problémů klinických a technic-
kých, které v míru by musily zů-
stat nerozřešeny, buď vůbec se
nevyskytly, nebo jen tak ojedině-
le ze by pozorování jejich nemo-
hlo být úplně směřovatelným. Dlu-
žno poznamenati, že mezi problé-
my, jež chirurgie v čase míru ne-
byla s to rozřešiti a které budou
moct býti rozluštěny jen chirurgií
válečnou, jsou také problémy zá-
kladní, t. j. takové, které se vzta-
hují k nemocem chirurgickým
nejčastěji, anebo také k detail-
ním léčením prvotřídní důležitosti.
Také toto paradoxon však zmizí,
uvědomíme-li si, že právě v pří-
padech nejčastěji postižené člověk
potřebu formálních pravidel, jak
jest si počínati, aby jeho činnost
mohla se vyvíjeti způsobem skoro
automatickým, v celku vyhovájící
tato pravidla o počínání si dosta-
tečně svému účelu, poněvadž, kdy-
by tomu tak nebylo, jejich myl-
nost přišla by brzo na jevo škodli-
vými výsledky. Avšak jsou jisté
druhy prací, pro nichž kritéria
kterých se užívá pro posouzení ce-
ny výsledků, nejsou bezvadná a
stálá, protože může velmi těžce v
theoretické pojmání vniknouti
předsudek a místní metody užiteč-
né může se vnutiti metoda neu-
žitečná, ba i škodlivá. Činnost chi-
rurgická je, bohužel, u nás tímto
druhy a proto tím nešťastnější je
odhadnutí s jistou přesností, se-
zřetelem na různost individuální
a různosti prostředí, průměrnou
závažnost nějaké choroby a tím
také stupně průměrné činnosti
nějaké metody léčebné. Toliko
vojenští chirurgové, kteří jsou nu-
ceni často pracovati za okolností
neobvyklých a upouštějí tudíž ode-
všech předepsaných pravidel, jsou
s to zjistiti neuctnost jistých před-
sudeků školských, kdežto výjimeč-
ně velký počet případů podob-
ných, jež pozorují v téže době u
různých vojsk, dodává jejich
shodnému tvrzení rázu nepopíra-
telně autoritativního. Několik má-
lo případů stačí, aby si čtenář u-
činil představu o dobrodruží, které
mohou metody, vykoušené vo-
jenstvími chirurgy, přinésti věd-
a praktické chirurgii v době míru.

Jedna z nejvýznamnějších vět,
kterou vojenská chirurgie formu-
lovala, vztahuje se k případu nej-
častějšímu, totiž k prvnímu ošet-
ření raněných. Pro první ošetření
rány prostředně téžké — praví vo-
jenští chirurgové — nejjednoduš-
ší metoda je vždy nejlepší. Poči-
nají si takto: Kovovým nástrojem
nebo ohnutým prstem (nikdy
prsty, odstraní z rány část tělesa
a nehrubší spínu; kůži kol rány
(nikoli ránu samotnou), potrou
jedovou tinkturou; na ránu při-
loží gázu a sterilizovanou vatou, o-
btože sáhne pak se všeho okraje.
Žádné antiseptické omývání sub-
stancí, karbolovou kyselinou atd.

Dr. Ottingen, který je snad nej-
větší autoritou ve vojenské chirur-
gii v Německu, zakazuje je, tvr-
díc, že je neúčinné vždy, často
však škodlivé. Léčení vnitřní pro-
vádí se tak, že prsty chirurgovy
nedotknou se rány.

Tato jednoduchá metoda byla
objevena vojenskými chirurgy ná-
sledkem tlaku okolností. K ošet-
řování ran od prvního okamžiku
do konce komplikovanými metho-
dami antiseptické léčby v polních
ambulancích scházely čas i pro-
středky. Lékaři, nuceni jistě
spokojovati se léčebným materiá-
lem vždy skrovným, shodovali se
v tom, že rány se hojíjí tím jistě-
ji, čím jednodušší bylo první o-
šetření. Důvody tohoto úkazu
jsou velmi jasné. U zdravého in-
dividua jest míru zabránění, by
do rány nevnikly zárodky z okolí
kůže, jež pak snadno mohou se
stát virulentními; proto se potírá
kůže (a ne rána) jedovou tinktu-
rou, která působením jistého dru-
hu trislovénných zárodků nemí
škodnými.

Staré, antiseptické prostředky
dráždí více nebo méně také pora-
něné tkáně, protože se jich přesta-
lo užívat. Avšak v téže epoše, v
níž byly v chirurgii zakazovány,
naučili se chirurgové poprvé myti
si ruce ruce dříve, nežli se obrátí
raněnými; díky této jednoduché
praktice čistoty a nikoliv omývání
antiseptiky začalo nesmírně ubý-
vatí úkazů přepopálených, což je
největší chloubov současných chiru-
rgie. Dnes se vojenská lékařka
učí nedotýkati se vůbec ran, ani
když dříve ruce úplně desinfek-
ovali (až to jest vše skorem nemo-
žná v polních ambulancích).

Jiný rozhodný pokrok byl uči-
něn zásadním vojenským chirurgem
a sice v boji proti bolesti. Kdysi se
omezovali lékaři na to, aby vojín
na ránu nezíral; dnes se chce
také zabrániti, aby snášel bolest.
Odtud ono horlivé usilí, aby do
prava mu působila minimální bole-
st a následkem toho reforma vše-
ho příslušného materiálu: nosítek,
vozu, automobilu, vlaku.

Holesti, přicházející z rány sa-
motné, hltí se do krajnosti ome-
ziti. Dnes se ví, že hojení rány
postupuje tím rychleji, čím více se
zachová životní síly organismu,
a čím rigoróznější je klid pora-
něné partie. Místní bolest čim
moeného nepokojným a ruší tudíž
klid poranění, kromě toho působí
třísňivě na náladu. Tím se vysvě-
tluje nesmírné rozšíření užívání
morfia v moderní chirurgii. Jsou
některé vojenské autority chirur-
gické, které předepisují, že nesmí
se počítati s léčením raněného, do-
kud se mu nedostane injekce 2
centigramu morfia. A v ambu-
lancích a polních nemocnicích ně-
meckých byla spotřeba morfia od
počátku války tak velká, že poje-
dnu nastala obava, že brzy přjde-
den, kdy bude o ně nouze; ale tu
jedna továrna na farmaceutické
výrobky prohlásila, že její zásoby
morfia mohou se považovati za
nevysčerpateľné.

Také při nervovém otřesu těžce
zraněných zvláště dělovými na-
boji užívá se hojné morfia místo
coffeinu a jiných prostředků.
Vskutku v těchto případech je
braňuje daleko lépe porušení rov-
nováhy nervové soustavy a regulu-
je zároveň srdeční činnosti.

Všechny tyto myšlenky nejsou
nikak nové; ale v míru rozhodly
se proti nim mezi chirurgy tvr-
dité předpisy, jímž by se snad
bylo zdálo vyvolávati pravou re-
voluci v technice prvního ošet-
ření raněných, kdyby zkušenost, zá-
sikaná na poli válečném, nebyla
rozhodla na prospěch method, o
jejichž dobré se pochybovalo.

Zkušenost hrozná, ale rozhodují-
cí. A přirozeně, když byla vyví-
učněná, první její dobrodruží pří-
spějí nejvíce k potěše raněných
saných. Nikdy více než právě
dnes po rozluštění tohoto problé-
mu objevila se pravdivost Wolk-
mannova aforsimu: "O osudu zra-
něného rozhoduje první ošetření."
Především opatření, jímž se hle-
dí zameziti první úkazů rány,
přivodily pokles lidských kom-
plikací, které nutí chirurga k roz-
sáhlým operacím, jež nezdávka
měly smrtelné následky, poněvadž
musily býti prováděny za nepří-
ných podmínek v polních nemoc-
nicích. Ještě roku 1870 provádě-
lo se amputaci do myslí, za
dnešní doby činí již méně než 13
pro. zárodků chirurgických. Kro-
mě toho uběhlost, a jakou se pro-
vádí přemísťování raněných a po-
hodí během dopravy, přispívají k
častějšímu zhojení ran, pronikají-
cí do útrobu, zvláště do plí.

Těžké případy v nedávných
válkách, že mnohé zmožděnní
zhojily se samy, ač byly kdysi po-
kládány za smrtelné, vyvolaly u
chirurgů nadšení pro léčbu vývěr-
kou, byla. "Noli me tangere, primum
non nocere, quies non nocere"
(nedotýkej se mne, nejprve ne-
škodit, klid nerušit), jsou hesla,
která nejčastěji se vyskytují v pa-
ragrafech úředních instrukcí, kte-
ré se obrátí těmito předměty. Ba
ani široké, avšak jednoduché rá-
ny, v měkkých částech se nesešívá-
jí z obavy, aby okolo stehů neu-
tvorily se vředy; jedná diskuse,
která se dlouho točila kolem této
záležitosti, na nedávném kongre-
su, byla náhle ukončena, slovným
chirurgem Thierschem slovy,
která se stala slavnými: "Nechme
rány otevřeny a uzavřeme kapito-
lu!" — Stejně nesází se lékaři
již o vytváření projektu uzavřené
v rány, zvláště když nepobíží těž-
ké poruchy, nechá se klidně na mí-
stě. Jistý zkušený vojenský chi-
rurg napsal: "Uzříli některého
svého mladého kolegu vyšetřovati
ránu sondou, vezmi mu ji z ruky
a otluče mu ji o prsty, aby se nau-
čil žít a nechať žít."

Jakým velkým dobrodružím jest
toto ohromné zjednodušení práce
chirurgické i polí, kdysi tak ne-
možné, ukazují dostatečně tyto
číselce. V tapolonských válkách
úmrtí raněných byla průměrně
80 procent, pak za nedlouho kle-
sla na 50 procent. Ve válce roku 1870
až 1871, ve válce roku 1904 byla u
vojska japonského již méně než
5 procent. V balkánských válkách
ještě méně než 10 procent. V
této válce vzhlední řízení služby
zdravotní bylo u všech bojujících
vojsk v rukou Němců, Francouzů
nebo Vlachů, čímž spolehlivost me-
hod získaných z věd západních
se ještě potvrdila i při nízké úrov-
ni civilizace obyvatelstva.

Objevi se také tak příznivé vý-
sledky ve druhé válce, jakých se
dělilo, ve válce ruské-japonské
jest nesnadno něco takového tvr-
dit. Neschází důvody oprávně-
ných k takovým nálezům. Přípa-
dy shorn zdravotních je dosti do-
má u různých vojsk a zvláště vel-
ká péče byla věnována dopravě
raněných. V Německu používá
se v rozsáhlé míře toho způsobu,
že se vozíky, které přivážejí čerstvé
vojsko do fronty, přemění v ne-
moením, takže mnoho tisíc těžce-
zraněných může býti dopraveno
rychle do velkých nemocnic ve
vlásti, kde je možnost a příležitost
k úplnému vyléčení. Také metho-
da opotřívati vojáky balčky pro
první pomoc měla dobré výsledky,
když se první pomoc povšechna,
kterou si poskytne zraněný sám
nebo jeho druh, zreguluje co nej-
říve na obvyztí. Několik málo
novinek v útočných zbraních, ja-
ko jsou na př. křpy aviatiku, ač
jesto vzrušující, má upotřebení při-
bliž nepatří, aby změnily něco na
celkové situaci. Také strel dum-
fum, o kterých se tolik namlou-
vají, užívá se jen ojedinelé; mnohé
"vozy jim připisované, způsobová-
ny jsou normálními projektily o
balenými hlínou a poel, které na
malou vzdálenost mají na tkáních
týž účinek výbušný jako střely
dum-dum. Ottingen neříká sám,
že při pohledu na rány tohoto dru-
hu, přejde chuť nazývati "humani-
tární" náboje dovolené proti těm
které konvence protibránská pro-
hlásila nelegálními. Kromě toho
sluší poznamenati, že oddily pře-
staly v dnešní válce často se ut-
kají na vzdálenost i menší než půl
kilometru, protože eventualita, že
náboje nabývají účinku explosiv-
ního vzrůstá. Zdá se také, že u-
dávají se vždy stále častěji srážky
může proti nim; a vzrůstající
přesnost hrubé dělostřelby činí
pravděpodobným, že také v dneš-
ní válce ještě více než v balkán-
ské válce bude pozorován pří-
stek těžších zranění i způsobený
Tak rány hodné a náboji hrubé
dělostřelby jsou v celku těžší než
rány nábojů z pušek.

Konečně nic se nestalo pro roz-
řešení jednoho z problémů velmi
těžkých, totiž bezprostředně do-
pravy raněných z bitevních čar.
Předpisy francouzské stanoví, že
vyhledávání jich má se dít i za
palby, ale tyto předpisy jsou také
jedine, jež obsahují takové dispo-
sice, které vysazují personál zdra-
votní příslušnou a zbytečnou ne-
bezpečí. Na druhé straně vydati
se na hledání raněných teprve po
skončení bitvy, znamená nechat
umírat mnoho raněných, kteří by
bezprostředně pomocí mohli býti
zachráněni (myslí se toliko na rá-
ny krvácející), kromě toho další
straty nastanou tím, že nemalo

těžce raněných upadá v bezvědomí
a není schopno přivolati pomoc vo-
láním. Proto je hledání nemohou
nalézt, zvláště děje-li se hledání
v noci. Stal se pokus s vyvícti k
tomu účelu psy, a vskutku byly
zřízeny na vyvíctí psů k hledání
raněných útavy v Monaku a jin-
de stejně jako se to stalo k účelům
policejním v Itálii od Cavalierho
a jiných. Ale instituce tato byla
zřízena teprve nedlouho před za-
čátkem války a proto nemohla do-
stát přiměřeně ovoce. Dlužno tedy
míti za to, že počet raněných vyr-
vaných smrti nebude ve dnešní
válce větší než v poslední válce
balkánské, který obnášel, jak již
řeceno, 90 procent.

BITVA U VERDUNU.

Bitva u Charleroi, která bojová-
na byla v srpnu 1914, nebyla do-
st vložena do historie. Až dosud
neměli jsme prostředků k přehléd-
nutí jejích příprav, jejího vývoju
nebo jejího výsledku. Tím spíše
bitva u Verdunu, jež dosud trvá,
nemůže býti probírána v termínech
naprosté znalosti.

Jistý počet fakt počal dodávati
trochu světla. První jest uvedený
doklad v nařízení ze dne, týkající
se generála Pétainu, v kterémž se
praví, že "se mu podařilo znovu
upraviti obzvláště delikátní situá-
ci." Příštím faktem jest nadržo-
vání generála de Langle de Cary,
jež velel skupině armád středu,
ježž částí je verdunská armáda,
generálem Pétainem. My rovněž
víme, že generál de Castelnau ve
své hodnosti generál-majora opět
odebral se na břehy Meuse, jak-
mile plně rozšířeni německé ofe-
nivy stalo se patrným a že na mí-
stě ujal se osobní iniciativy, která
měla za následek ono "znovuzříže-
ní".

V jakém ohledu situace byla de-
likátní? Jaké byly zodpovědnosti
zahrnuté do věci? Obecensky
sdělena byla jistá fakta. Vynasna-
žeme se podati několik jiných.

Nesmí se pustiti se zřetele, že
celý měsíc únor označován byl bo-
kální ofensivou podnikanou Němci
na každé části francouzské fron-
ty od moře k Vogesům, vjma sek-
toru Verdunského. Byl to zřejm-
ě drtivý pohyb, mající za účel u-
drževati Francouze v nejistotě, na
který teraču podniknutí bude vel-
ký útok a zabránění soustředění re-
serv s nimiž musilo býti počítáno.
Faktem jest, že armáda generála
Pétainu, kterou vysoké komando
reservovalo pro velký útok a od-
razit menou ránu nepřátelskou,
nebyla v regionu Verdunském a
nemohla tam býti přivedena dříve,
až když bitva několik dnů byla v
proudu.

Některá z francouzských vude-
nů nechal se oklamati německou
strategií. Předvídali na několik
týdnů, že nepřítelova hlavní síla
ba soustředí se na březích řeky
Meuse, kde zdánlivě nedošlo k zá-
měr akce a k žádné nemelo smut-
né dojíti. Opírali svůj názor o mfo-
mace, že velké přípravy byly po-
vedeny za německou frontou v
tomto sektoru; že divise, ba ar-
mádní sbory byly zde soustředěny
a velké množství těžkých děl
a stěhována rovněž zde nahromaděna.

Generální štáb poznal dva náhle-
dy. Jedna skupina soudila, že
Verdun jest ve skutečnosti cílem
Němců. Druhá trvala, že podob-
ná akce jest nemožnou. Francouz-
ská fronta, která se rozprostírala
podél břehů lesa Caures, držela
byla teritoriálně a afriekým
vojskem. Když generál Herr, kte-
rý v době té velel opevněnému tá-
boru u Verdunu a jeho posílným
posilím, požadoval posily, byly
tyto odevzdávány konečně jemu k
použití, ale ne ve skutečnosti hned
poslány — ponechán byl pro ně-
ho 20. sbor v rezervě v táboře
Mailly.

Za takových okolností došlo 21.
února k útoku. Po 36 hodin jeho
závažnost nebyla dobře pochopena.
Teprve když francouzské ustoup-
ě bylo sesleeno (Bojovali s třemi
divizemi proti pěti armádním sho-
rům) a když osmei byli ustoupiti
za Samogneux, Beaumont a Or-
nes, situace zjevila se celému fran-
couzskému štábu v celém světě.

Co dělat? Zdálo se býti nemo-
žným postaviti dostatečnou barieru
německému útoku, poněvadž ta
bariera nebyla zbudována napřed
a nebylo jí času na její zloka-
leu. Žádná nová dráha nebyla
postavena v regionu verdunském a
od té doby, co Němci zaujali posi-
ce u St. Mihiel, Francouzové měli
pouze jedinou dráhu otevřenou k
pevnosti Verdunu. A mimo to ku-
konci února Meuse byla rozvod-
něna. Použití mostu vystaveného
těžkým stěhlám nepřítelovým sta-
lo se nebezpečným.

Doečleno rozhodnutí, jež poklá-
dáno bylo za moudré — vykliditi
celé prasy břeh Meuse. Vojsko,
bojující na první linii nemělo ji-
ného poslání, než zvolna ustupo-
vati, zdržuje co možno nejvíce
postup nepřítelův a tak umožnilo
ústup ostatní armády a dle mož-
nosti i materiálu na levý břeh
Meuse. Rozkazy ve smyslu tom
byly již vydány, když generál de
Castelnau přibyl do Verdunu. Pre-
hlédl situaci, posoudil ji a ze své
vlastní iniciativy jako pověřený
generálemisim změnil plán přijatý
a rozhodl postaviti se nepříteli na
plateau u Douaumontu za každou
cenu. A tak se stalo, že Verdun
byl zachráněn. Podnik byl neo-
běčně obtížný. Generálovi Pétainu
svěřeno bylo, aby jej provedl.

První věc, jež měla rozhodný
vliv na průběh událostí, bylo pou-
žití automobilových transportů
pro vojsko a náboj. Sousední ar-
mády byly tímto způsobem dopra-
vovány na bojiště 14.700 vozy,
kterých ve dnev noci bez přetržení
navázaly nepřetržitý řetěz mezi
Verdunem a Bar-le-Duc.

Díky těmto vozům 20. sbor, pře-
vezený dráhou z Mailly do Bar-le-
Duc, byl s to uraziti ve dvanácti
hodinách cestu z Bar-le-Duc na
plateau Douaumont. Francouzové
vydali se na cestu 24. února v 7
hodin večer a druhého dne ráno v
10 hodin byli již v akci. Tyto vo-
zy zajistily ve dnech následujících
dopravu celé armády Pétainovy a
ve dvou a půl měsících, co bitva
trvá, dopravily bez přerušení po-
travin, střeliva a čerstvé vojsko
na bojiště a zpátky opět raněná
a vše, co bylo nutno z pevnosti a
okolí odstraniti.

Ale několik generál de Castel-
nau převzal zodpovědnost za zmé-
nění vydaných již rozkazů, tyto
byly jenom z části na několika mí-
stech provedeny. Rozvin bitvy u
Verdunu v posledních dnech úno-
ra zdá se býti zvláště popleten, je-
likož rozdílné rozkazy gen. Castel-
nau nebyly všem vojenským od-
dělením v čas a některá z nich za-
držela se dle instrukcí puvodních
i pak, když generální plán byl
změněn. Nemí možno z přímou u
vedených poukázati na následky
vzniklé z tohoto stavu věci.

Taková jsou některá fakta, jež
pomohou k pochopení poměru, za
kterých bitva u Verdunu se vyví-
jela a jež musí býti uvážovány
dále, až nastane doba stejného roz-
dělování zodpovědnosti za ně.

VESELÉ OBLÉHÁNÍ.

Středověké války nebyly vždy
strážné, známe z historie různé e-
pisody, kdy válčení nemělo su-
bec hrůzy, ovšem nebylo tehdy
všichni techniky. Byly někdy vá-
lečné výpravy, které skončily le-
da boulemi a jinými menšími zra-
něnými, byly zkrátka také doby-
leny válkou se "po sousedství".
Zajímavý doklad toho je obléhání
města Magdeburku roku 1313.

Tehdy měl arcibiskup Burkhard
jakýs spor s městem Magdebur-
kem. Spor trval dlouho a města-
němagdeburští, když biskup do-
šel k nepřítomnosti se vrátil do
Magdeburku, jednotně ho zajali
a uvěznil. Teprve na zakročení
markraběte Valdemara Branibor-
ského propustili Magdeburčané
biskupa. Ale biskup sotvaže se
dostal na svobodu, nemohl města-
ním zapomenouti nepěkné jejich
zacházení, spojil se s markrabětem
Bedřichem Míšenským, vědnou
Albertem Branšvíckým a jinými
pány ze sousedství a obléhal s ni-
mi neposlušný Magdeburk.

Bylo to roku 1313. Obléhání to
zasluhuje zmínky v dějinách, po-
něvadž bylo to obléhání nejdylle-
jší, jaké známe, v pravdě po sou-
sedsku. Nebylo tehdy děl a Mag-
deburčané velmi dobře se zásobili
potravinami. Také přívozy zásob
po lodích po Labi nemohly býti
přerušeny. Obléhání věděli, že
obléhající budou mít dříve nebo
později zásoby než oni.

Kulhána obléhala město dosti
dlouho a když pak sešla se k pota-
dě v Ottersieheinu, nebyla v nála-
dě nijak ráznou. Ze dostavila se
du válečné rady kulhat deputa-
německému útoku, poněvadž ta
bariera nebyla zbudována napřed
a nebylo jí času na její zloka-
leu. Žádná nová dráha nebyla
postavena v regionu verdunském a
od té doby, co Němci zaujali posi-
ce u St. Mihiel, Francouzové měli
pouze jedinou dráhu otevřenou k
pevnosti Verdunu. A mimo to ku-
konci února Meuse byla rozvod-
něna. Použití mostu vystaveného
těžkým stěhlám nepřítelovým sta-
lo se nebezpečným.

že mají o potraviny nouzi. Kulhána
ochotně nabídku přijala a z oble-
ženého Magdeburku stěhovaly se
do tábora nepřátel souly vína, ry-
by, lahůdky a jiné znamenitosti.

Mimolo několik neděl, poslé-
ně nepřátelé již seznávali, že erlé
obléhání je nudná věc a že bylo
by lépe toho nechat. "Vyjedná-
vání o mír" bylo neměně souse-
dské. Markrabě míšenský projevil
práni, že by rád vzal město a
požádal o dovolení, by si je směl
prohlédnouti. A magdeburští ot-
cové města vyhověti ochotně, uví-
tali pana markraběte a velkou slá-
vou, uspořádali k jeho počtu
"skvělou hostinou a hojnými přípit-
ky, aby mu dokázali, že a vyhla-
dováním města není to tak zlé a
že není spustošeno, jak se domní-
val.

Pan markrabě to také uznal.
Jakmile odešel z Magdeburku,
zrušil obléhání a jeho příkladu
následovala ostatní kulhána. Zdáli
"rozhořčený boj" skončil několi-
ka novými trachtacemi a čestný-
mi přípitky, práva nepraví. Ale
pravděpodobně to je.

Nездary německé diplomacie.

Amsterdam, 8. června. Nemí
o tom pochybnosti, že Německo v
diplomatičeských sběrech nemá tak
schopné muže, jak ve své armádě.
Zatím co některé generályve do-
bovali vítězství na různých fron-
tách, německá diplomacie šla z
růžky do porážky. Je sice pra-
vda, že diplomatium centrálních
moceností podarilo se získati Bul-
harsko, ale stalo se tak až tehdy,
kdy země krále Ferdinandu viděla
před sebou vhodnou příležitost k
získání Macedonie, po které tou-
žila. Ale diplomatium centrálních
moceností nepodařilo se udržeti I-
tálii mimo válku a zlákati Rumun-
sko na svou stranu. Nepodařilo se
jim nakloniti Dánsko, Holandsko,
Norško a Švédsko, aby tyto ze-
mě poskytly Německu v těchto
dobách aspoň obchodní výho-
dy. Nepodařilo se jim získati
Řecko, ba ani zabrániti tomu, aby
spojení v této zem nezáskali vý-
hody. Tato fakta mluví proti
schopnosti německé diplomacie a
v samotném Německu dnos ozývá-
jí se hlasy, žádající, aby diplo-
mii věnována byla větší pozornost,
tak aby Německo bylo dokonale
připraveno, až po skončení tohoto
zápisu uzavřítí lidnou se nové
smlouvou. Nemí o tom pochybnosti,
že nepřátelé Německa nemí vše-
chno, co bude v jejich silách, aby
poslavem ríše císaře Viléma co
nejvíce sešlihli a to může se jim
podařiti, jestliže Německo nebu-
deme smlouvu diplomacii, aby tomu
dovedla zabrániti.

Nenávist k Německu se v Angli zvysila.

Londýn, 8. června. — Důsled-
kem tragické smrti lorda Kitchenera,
kterou, těžce nese celé angli-
cké národ, je obnovení požadav-
ku, aby všichni nepřátelští ezem-
e v Anglii, bez ohledu na věk a
pohlaví, byli internováni. V cel-
Anglii nachází pudy přesvědčen-
í, že Němci doberé věděli o pohybech
lorda Kitchenera a že katastrofu,
jež tak těžce postihla Anglii, smou
připravili. Je tu mnoho dokladů,
že německé vyvědčácké úřady v
Anglii je známe rozvětveny. —
Northfoltyv časopisy, které mají
značný vliv, žádají, aby s internu-
váním eiznen nepřátelského pu-
vodu se neodkládalo. Členové lon-
dýnské burzy požadovali, aby všeloni
námořní její členové byli vyjme-
ni bez ohledu na to, jsou-li natu-
ralisováni anebo nikoliv. Jiz před
nějakou dobou členové burzy ně-
meckého původu byli vyloučeni,
ale to jichž synové bojuvali na
troutě, byli tu ponecháni. Nyní je
žádáno, aby i zbyvajcí byli vy-
loučeni.

Rusko zbuduje 25,000 mil nových železnic.

Petrohrad, 8. června. — Bylo
právě úředně oznámeno, že čten-
e ruského kabinetu po konferen-
ci, konané v tomto městě, roho-
dili se zahájití přípravy k zbu-
dování 25,000 mil nových železnic v
pěti následujících letech. Nemí
chybnosti o tom, že po zakone-
ní přítomného zápisu Rusko do-
stane v zájmu svého hospodářs-
kého a průmyslového vývoje. Aby
mohlo uskutečniti svoje plány, po-
třebuje usátné dobrého železnič-
ního spojení se všemi průmyslovými
středisky a důležitými místy v
řisi. Nedostatek dobrých železnic
značnou měrou oslaboval v minu-
losti rychlost postupu k vývoji
země.